

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2015. Bu gayri resmi çeviri, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme'yi bağlamamaktadır.

© Republic of Turkey, 2015. Unofficial translation made by the Human Rights Department of the Ministry of Justice Directorate General for International Law and Foreign Relations This translation does not bind the Court.

© République de Turquie, 2015. Cette traduction non officielle a été faite par la Direction des Droits de l'Homme de l'Unité des Relations extérieures et juridiques du Ministère de la Justice. Elle ne lie pas la Cour.

Tematik Bilgi Notu – Yeni Teknolojiler

Şubat 2016
İşbu Tematik Bilgi Notu, Mahkeme açısından bağlayıcı değildir ve tüm ayrıntıları içermemektedir.

Yeni Teknolojiler

Elektronik Veriler

S. ve Marper / Birleşik Krallık

4 Aralık 2008 (Büyük Daire)

Bu dava, başvuranlardan alınan parmak izlerinin, hücre örneklerinin ve DNA profillerinin¹, beraat kararı verilmesi üzerine ceza davasının sona ermesine (birinci başvuran yönünden) ve davanın düşmesine (ikinci başvuran yönünden) rağmen, bir veritabanında belirsiz bir süre boyunca saklanmasına ilişkindir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, [Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesinin](#) (özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Özellikle, modern bilimsel tekniklerin bedeli ne olursa olsun ceza adaleti sisteminde kullanılmasına izin verilemeyeceğini ve bu tekniklere yaygın olarak başvurmanın muhtemel faydaları ile özel yaşam açısından söz konusu olan önemli menfaatler arasında dikkatli bir şekilde denge kurulması gerektiğini belirtmiştir. Yeni teknolojilerin geliştirilmesinde öncü bir rol oynadığını iddia eden her Devlet “doğru dengenin kurulması” konusunda özel bir sorumluluğa sahiptir.

---

¹ DNA profilleri, ilgili kişiye ait bilgilerle birlikte, Ulusal DNA Veritabanında elektronik olarak saklanan dijital bilgilerdir.

Mahkeme, şüphelenilen ancak henüz hakkında mahkûmiyet kararı verilmemiş kişilerin parmak izlerinin, hücre örneklerinin ve DNA profillerinin bu davada olduğu gibi genel bir uygulama şeklinde ve ayırım gözetmeksizin saklanması, kamu yararı ile kişisel menfaatler arasında adil bir denge kurulmasını engellediği sonucuna varmıştır.

B. B. / Fransa (başvuru no. 5335/06), Gardel / Fransa ve M. B. / Fransa (no. 22115/06)

17 Aralık 2009

Yetkili bir konumda iken 15 yaşındaki çocuklara tecavüz suçundan mahkûm edilen üç başvuran, özellikle, cinsel suçluların bilgilerinin tutulduğu ulusal veritabanına kaydedilmelerinden şikâyetçi olmuşlardır.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Azami 30 yıl olan veri muhafaza süresinin, ulaşılmak istenen amaçla, yani bilgilerin saklanması yoluyla suçun önlenmesi şeklindeki amaçla orantısız olmadığı kanaatine varmıştır. Ayrıca, bu verilerin mahkeme, polis ve idari merciler tarafından kullanılmasının gizlilik kurallarına tabi olduğunu ve açık şekilde belirlenmiş durumlarla sınırlı tutulduğunu belirtmiştir.

Shimovolos / Rusya

21 Haziran 2011

Bu dava, bir insan hakları savunucusunun, Rusya sınırları içerisinde tren veya hava yoluyla gerçekleştirdiği yolculuklarla ilgili bilgilerin elde edildiği “izleme veritabanına” kaydedilmesi ve yakalanmasına ilişkindir.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, veritabanının oluşturulması ve sürdürülmesinin ve işletilmesine ilişkin kuralların bakanlık kararına tabi olduğunu, ancak bu tür bir kararın çıkarılmadığını veya kamuya açıklanmadığını gözlemlemiştir. Dolayısıyla, Mahkeme, bireylerin özel hayatlarıyla ilgili bilgilerin veritabanına kaydedilmesi ve veritabanında saklanması konusunda yerel makamlara tanınan takdir yetkisinin kapsamı ve kullanım şeklinin iç hukukta yeterince açık bir şekilde belirtilmediği kanaatine varmıştır. Mahkeme, özellikle, iç hukukta, istismlara karşı sağlanan asgari güvencelerle ilgili olarak, kamu erişimine açık olacak şekilde yapılmış

herhangi bir açıklamanın bulunmadığını belirtmiştir. Mahkeme, ayrıca, **Sözleşme'nin 5. maddesinin de** (özgürlük ve güvenlik hakkı) **ihlal edildiğine** hükmetmiştir.

Mandil / Fransa, Barreau ve Diğerleri / Fransa ve Deceuninck / Fransa

13 Kasım 2011 (kabul edilebilirlik hakkında kararlar)

Başvuranlar, deneysel amaçlı olarak genetik yapısı değiştirilmiş pancarların sökülmesi eylemine katılan “Gönüllü Biçiciler” (Faucheurs Volontaires) arasındadır. İlk davadaki başvuran, bilgisayar destekli ulusal DNA veritabanında saklanmak üzere vücudundan biyolojik örnek alınmasına izin vermemesi nedeniyle mahkûm edilmesinden şikâyetçi olmuştur. İkinci davadaki başvuranlar, DNA örneklerinin bilgisayar destekli ulusal veritabanında saklanması ve aralarından bazılarının, vücutlarından biyolojik örnek alınmasına izin vermemeleri nedeniyle mahkûm edilmelerinin özel hayata saygı haklarının ihlaline neden olduğunu ileri sürmüşlerdir. Üçüncü davadaki başvuran ise, özellikle, genetik bilgilerini içeren hücre örneklerinin alınmasına dair kararın, fiziksel bütünlüğüne ve özel hayatına yönelik orantısız bir müdahale teşkil ettiğini ileri sürmüştür.

Mahkeme, dostane çözüm görüşmelerinde gizliliğe saygı gösterilmediği gerekçesiyle başvuruların **kabul edilemez** olduğuna karar vermiştir. Mahkeme, başvuruların, Sözleşme'nin 39/2 maddesi ve Mahkeme İçtüzüğü'nün 62. maddesi kapsamında öngörülen gizlilik ilkesini ihlal ettikleri ve davranışlarının, Sözleşme'nin 35/3(a) maddesinin amaçları bakımından bireysel başvuru hakkının ihlaline neden olduğu kanaatine varmıştır.

Robathin / Avusturya

3 Temmuz 2012

Avukat olarak görev yapan başvuran, hırsızlık ve yolsuzluk yaptığı ve müvekkillerini dolandırdığı şüphesiyle hakkında ceza davası açılmasının ardından, 2006 yılında, bürosunda arama yapılması ve belgeleriyle birlikte elektronik verilerine de el konulması hususunda şikâyette bulunmuştur. Başvuran, sonuç olarak, 2011 yılında, üzerine atılı tüm suçlardan beraat etmiştir.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (yazışmaya saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, özellikle, başvuranın bazı usuli güvencelerden yararlanmış olmasına rağmen, davasının havale edildiği inceleme dairesinin, başvuranın avukatlık bürosunda bulunan, sadece başvuran ile üzerine atılı suçların mağdurları arasındaki ilişkiyle ilgili veriler yerine tüm elektronik verilerin aranmasına izin verirken sadece kısa ve genel gerekçeler

sunduğunu tespit etmiştir. Mahkeme, avukatlık bürosuyla ilgili özel koşullar dikkate alındığında, bu derece kapsamlı bir arama izninin verilmesi için özel gerekçelerin sunulması gerektiğini belirtmiştir. Mahkeme, bu tür gerekçelerin sunulmamış olması sebebiyle, tüm verilere el konulması ve bunların incelenmesinin, meşru amacın yerine getirilebilmesi için gerekli olanın ötesinde bir tedbir niteliği taşıdığı kanaatine varmıştır.

Bernh Larsen Holding As ve Diğerleri / Norveç

14 Mart 2013

Bu dava, üç Norveç şirketinin, ortak kullandıkları bilgisayar sunucusundaki tüm verilerin bir kopyasının vergi denetçilerine verilmesiyle ilgili olarak vergi makamları tarafından alınan karar konusunda dile getirdikleri şikâyete ilişkindir. Başvuran şirketler, özellikle, söz konusu tedbirin keyfi bir şekilde alındığını ileri sürmüşlerdir.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (konuta ve haberleşmeye saygı hakkı) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir. Mahkeme, vergi denetiminin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi bakımından, vergi makamlarının hareket alanlarının, vergi mükellefinin “karma arşiv” kullanması nedeniyle sınırlandırılmaması gerektiği, söz konusu arşiv başka vergi mükelleflerine ait verileri içerse dahi böyle bir sınırlandırma yapılmaması gerektiği konusunda Norveç mahkemeleriyle aynı fikirde olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, suistimallere karşı yeterli güvencenin sağlandığı kanaatine varmıştır.

M.K. / Fransa

18 Nisan 2013

Başvuran, hakkında yürütülen, birinde beraat diğerinde ise kovuşturmaya yer olmadığına karar verilen kitap hırsızlığına ilişkin iki soruşturmada alınan parmak izlerinin Fransız makamları tarafından bir veritabanında saklanmasından şikâyetçi olmuştur.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, davanın kendine özgü koşullarında, söz konusu verilerin saklanmasının, başvuranın özel hayatına saygı hakkına yönelik orantısız bir müdahale teşkil ettiği kanaatine varmıştır.

İnsan Hakları Gençlik Girişimi / Sırbistan

25 Haziran 2013

Bu dava, Sırbistan İstihbarat Teşkilatı tarafından elektronik izleme yoluyla elde edilen bilgilere erişim sağlanmasına ilişkindir. Başvuran sivil toplum kuruluşu, istihbarat teşkilatından talep ettiği bilgilerin (2005 yılında kaç kişinin elektronik izleme işlemine maruz bırakıldığı hakkında) verilmemesinin, “kamu bekçiliği” işlevini yerine getirmesine engel olduğu hususunda şikâyette bulunmuştur.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) ihlal edildiğine karar vermiştir. Mahkeme, İstihbarat teşkilatının, elde ettiği bilgilerin ilgili kuruluşa verilmesine dair nihai ve bağlayıcı bir karara uymamakta ısrar etmesinin, iç hukuka aykırı olduğu ve dolayısıyla keyfi nitelik taşıdığı kanaatine varmıştır.

Mahkeme, ayrıca, **Sözleşme'nin 46. maddesi** (kararların bağlayıcılığı ve infazı) uyarınca, bu davada verdiği kararın infazının en doğal yolunun, teşkilatın, başvuran sivil toplum kuruluşuna, 2005 yılında kaç kişinin elektronik izlemeye maruz bırakıldığı hakkında talep ettiği bilgileri vermek olduğunu belirtmiştir.

Nagla / Letonya

16 Temmuz 2013

Bu dava, ünlü bir gazetecinin evinin polis tarafından aranması ve veri depolama cihazlarına el konulmasına ilişkindir. Başvuranın evi, Şubat 2010'da yayınlanan ve Devlet Gelir Dairesinin veri tabanından bilgi sızdırıldığına kamuya açıklandığı bir televizyon programının ardından aranmıştır. Başvuran, evinin aranmasının, bilgi kaynaklarının kimliklerinin belirlenmesini sağlayacak bilgileri ifşa etmeye zorlandığı anlamına geldiğini ve bu durumun bilgi alma ve yayma hakkını ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, gazetecinin bilgi kaynaklarını ifşa etmeme hakkının, kaynakların kanuna uygun olup olmadığına bağlı olmak kaydıyla, bir ayrıcalık olarak düşünülmemeyeceğini, daha ziyade, bu hakkın, bilgi edinme hakkının özünde yer aldığını ve bu bakımdan büyük önem verilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu davada, soruşturma makamları, delillerin toplanması suretiyle soruşturmada sağlanacak menfaatler ile gazetecinin ifade özgürlüğünün korunmasındaki kamu menfaati arasında adil bir denge kuramamışlardır.

Peruzzo ve Martens / Almanya

4 Haziran 2013 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Ağır suçlardan mahkûm edilmiş olan başvuranlar, Sözleşme'nin 8. maddesine (özel hayata saygı hakkı) dayanarak, gelecekte işlenmesi muhtemel suçlara ilişkin yürütülecek soruşturmalarda kolaylık sağlaması amacıyla, hücre örneklerinin alınmasına ve bu bilgilerin DNA profili şeklinde bir veritabanında saklanmasına dair yerel mahkeme kararlarıyla ilgili şikâyette bulunmuşlardır.

Mahkeme, başvurunun **kabul edilemez** (açıkça dayanaktan yoksun) olduğuna karar vermiştir. Mahkeme, şikâyet konusu tedbirlerin, başvuranların özel hayata saygı haklarına yönelik orantılı bir müdahale teşkil ettiği ve demokratik bir toplumda gerekli olduğu sonucuna varmıştır.

Brunet / Fransa

18 Eylül 2014

Başvuran, özellikle, hakkında yürütülen ceza yargılamaları sona ermiş olmasına rağmen, emniyet veritabanında (STIC – kayıtlı suçların işleme alındığı sistem) (soruşturma tutanaklarına ilişkin bilgileri içermektedir ve sorumlu kişiler ve mağdurlar listelenmektedir) kayıtlı tutulması neticesinde özel hayatına müdahale edildiği hususunda şikâyette bulunmuştur.

Mahkeme, Fransız Devletinin söz konusu hususlarda karar verme yetkisinin (“takdir yetkisi”) sınırlarını aştığı kanaatine vararak, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Verilerin saklanması, başvuranın özel hayatına yönelik orantısız bir müdahale teşkil edebilir ve demokratik bir toplumda gerekli değildir. Mahkeme, özellikle, başvurana, kendisi hakkındaki bilgilerin veritabanından silinmesini sağlama imkânı verilmediği ve söz konusu verilerin saklanma süresi olan 20 yıllık süreyle ilgili olarak, sınırsız bir saklama süresi söz konusu olmadığı takdirde, en azından en üst sınır dışında bir kuralın benimsenebileceği kanaatine varmıştır.

Sérvulo & Associados – Sociedade de Advogados, RL / Portekiz

3 Eylül 2015

Bu dava, Portekiz Hükümeti tarafından bir Alman konsorsiyumundan iki denizaltının satın alınması işlemiyle bağlantılı olarak kara para aklama, yolsuzluk ve yasak menfaat elde etme suçlarıyla ilgili olarak yürütülen bir soruşturma sırasında, bir avukatlık firmasına ait büroların aranması ve bilgisayar dosyalarına ve e-postalara el konulmasına ilişkindir.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata ve yazışmaya saygı hakkı) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir. Mahkeme, arama ve el koyma kararlarının kapsamına bakılmaksızın, suistimal, keyfilik ve avukatlık mesleğinde gizliliğin ihlal edilmesi riskine karşı başvuranlara sağlanan güvencelerin uygun ve yeterli olduğu kanaatine varmıştır. Mahkeme, bu nedenle, arama ve el koyma işlemlerinin ulaşılmak istenen meşru amaçla orantılı olmadığını söyleyemeyeceğini belirtmiştir. Mahkeme, özellikle, Merkezi Ceza Soruşturma Mahkemesinde görevli yargıcın, el konulan bilgisayar dosyalarını ve e-postaları inceledikten sonra, özel olduğunu, mesleki gizlilik kapsamına girdiğini veya davayı doğrudan etkilemeyeceğini düşündüğü 850 kaydın silinmesine karar verdiğini gözlemlemiştir. Mahkeme, arama ve el koyma işlemlerinin kanuna uygun olup olmadığını incelemek ve özellikle de avukatlık mesleğinde gizliliğin korunmasını sağlamak amacıyla müdahalede bulunan yargıcın yaptığı değerlendirmeden şüphe duyulmasını gerektirecek herhangi bir sebep olmadığını belirtmiştir. Mahkeme, ayrıca, el konulan bilgisayar kayıtlarının kendilerine iade edilmediğini belirterek itirazda bulunan başvuranlara yanıt olarak, kayıtların asıllarının geri verildiğine ve söz konusu suçların zamanaşımı süreleri boyunca saklanabilecek olan kopyaların iade edilmesi gibi bir zorunluluğun bulunmadığına dikkat çekmiştir.

Szabó ve Vissy / Macaristan

12 Ocak 2016²

Bu dava, 2011 yılında kabul edilen, terörle mücadele kapsamında gizli takip yapılmasına ilişkin Macar mevzuatına ilişkindir. Başvuranlar, özellikle, Macaristan'da uygulanan gizli takibe ilişkin yasal çerçeve kapsamında (yani, Madde 7/E(3) – Takip), ulusal güvenlik gerekçesiyle, haklarına müdahale teşkil eden haksız ve orantısız tedbirlere maruz bırakılabilecekleri hususunda şikâyette bulunmuşlardır. Başvuranlar, bilhassa, söz konusu yasal çerçevenin, özellikle de adli kontrol imkânının bulunmaması sebebiyle, suistimale açık olduğunu ileri sürmüşlerdir.

² İşbu karar, [Sözleşme'nin](#) 44. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir.

Mahkeme, bu davada, **Sözleşme'nin 8. maddesinin ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, yakın zamanda meydana geleceğine dair istihbarat alınan olaylarda, hükümetler tarafından iletişimin geniş çaplı olarak takibinin de aralarında yer aldığı son teknoloji yöntemlere başvurulmasının, günümüzde yaşanan terör olaylarının çeşitlerinin doğal bir sonucu olduğunu kabul etmiştir. Ancak, Mahkeme, söz konusu mevzuatta suistimali önlemeye yönelik yeterli güvencelerin bulunduğu konusunda ikna olmamıştır. Mahkeme, özellikle de, operasyonun asıl kapsamı dışında bulunan kişilerle dahi ilgili olsa büyük çapta veri elde edilmesini sağlayabilecek yeni teknolojiler sayesinde, uygulanan tedbirlerin, Macaristan'da bulunan hemen herkesi kapsayabileceğini belirtmiştir. Mahkeme, ayrıca, bu tür tedbirlerle ilgili karar verme yetkisinin tamamen yürütme organlarının elinde olduğunu ve bu tür kararların, iletişimin takip edilmesine mutlak suretle gerek olup olmadığına dair değerlendirme yapılmaksızın ve adli önlemler bir yana, düzeltici önlemler dahi alınmaksızın verildiğini belirtmiştir. Mahkeme, aynı zamanda, Sözleşme'nin 13. maddesinin, iç hukukun durumuyla ilgili olarak başvurulabilecek bir hukuk yolunun mevcut olmasını gerektirdiği şeklinde yorumlanamayacağını hatırlatarak, **8. maddeyle birlikte değerlendirildiğinde 13. maddenin** (etkili başvuru hakkı) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir.

Derdest Başvurular

[Ivashchenko / Rusya \(no. 61064/10\)](#)

Başvuru, 5 Ekim 2011 tarihinde Rus Hükümetine tebliğ edilmiştir

Başvuran, bir foto muhabiridir. Kendi deyimiyle “bu tanınmayan Cumhuriyet'in yaşamı” ile ilgili bazı fotoğraflar çektiği Abhazya seyahatinden Rusya'ya dönerken, eşyaları, dizüstü bilgisayarını ve bazı elektronik depolama cihazları aranmıştır. Başvuran, özellikle, dizüstü bilgisayarında ve depolama cihazlarında yer alan verilerin, gümrük yetkililerince kanuna aykırı bir şekilde ve herhangi geçerli bir gerekçe olmaksızın incelenmesinden şikâyetçidir. Ayrıca, gümrük yetkililerinin eylemlerinin, bilgi yayma hakkının ihlaline neden olduğunu ileri sürmektedir. Özellikle, haksız müdahaleden korunmasını veya haber kaynaklarının gizli kalmasını sağlayacak yeterli usuli güvencelerin mevcut olmadığını iddia etmektedir.

Mahkeme, başvuruyu Rus Hükümetine tebliğ etmiş ve taraflara Sözleşme'nin 8 (özel hayata ve yazışmaya saygı hakkı), 10 (ifade özgürlüğü) ve 13. (etkili başvuru hakkı) maddeleri kapsamında bazı sorular yöneltmiştir.

Big Brother Watch ve Diğerleri / Birleşik Krallık (no. 58170/13)

Başvuru, 9 Ocak 2014 tarihinde Birleşik Krallık Hükümetine tebliğ edilmiştir.

Özel hayatın gizliliği ve ifade özgürlüğü alanlarında uluslararası düzeyde çalışmalar yürüten üç sivil toplum kuruluşu ve bir akademisyen, Birleşik Krallık istihbarat servisleri tarafından gerçekleştirilen izleme işlemlerine konu olmuş olabileceklerini ileri sürmektedirler. Başvuranların endişeleri, Amerikan Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA) eski sistem yöneticisi Edward Snowden tarafından bilgi sızdırıldığı haberinin medyaya yansmasıyla birlikte daha da artmıştır.

Mahkeme, başvuruyu Birleşik Krallık Hükümetine tebliğ etmiş ve taraflara Sözleşme'nin 8. maddesi (özel hayata saygı hakkı) kapsamında bazı sorular yöneltmiştir.

Dagregorio ve Mosconi / Fransa (no. 65714/11) ve Aycaguer / Fransa (no. 8806/12)

Başvurular, 26 Mart 2014 tarihinde Fransız Hükümetine tebliğ edilmiştir.

Başvuranlar, özellikle, DNA'larının tanımlanabilmesi amacıyla biyolojik testten geçirilmeyi kabul etmemeleri nedeniyle mahkûm edilmelerinden şikâyetçidirler. Toplanan veriler, FNAEG (Ulusal Otomatik Genetik Profil Dosyası) otomasyonlu DNA veritabanına kaydedilecekti.

Mahkeme, başvuruları Fransız Hükümetine tebliğ etmiş ve taraflara Sözleşme'nin 8. maddesi (özel hayata saygı hakkı) kapsamında, *Dagregorio ve Mosconi* davasında ise ayrıca Sözleşme'nin 14. maddesi (ayrımcılık yasağı) kapsamında bazı sorular yöneltmiştir.

Bureau of Investigative Journalism ve Alice Ross / Birleşik Krallık (no. 62322/14)

Başvuru, 5 Ocak 2015 tarihinde Birleşik Krallık Hükümetine tebliğ edilmiştir.

Bu dava, başvuranların (Bureau of Investigative Journalism kuruluşu ve burada çalışan bir araştırmacı gazeteci) internet ve telefon görüşmelerinin Birleşik Krallık'taki devlet kurumları tarafından, özellikle de Amerikan Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA) eski sistem yöneticisi Edward Snowden'ın da açıkladığı gibi, Devlet İletişim Merkezi (GCHQ) tarafından dinlendiği yönündeki iddialara ilişkindir. Başvuranlar, özellikle, görüşmelerin dinlenmesi, kayıtların saklanması ve kullanılmasına ilişkin genel uygulamanın, gazetecilerin ifade özgürlüklerine yönelik orantısız bir müdahale teşkil ettiğinden şikâyetçidir.

Mahkeme, başvuruyu Birleşik Krallık Hükümetine tebliğ etmiş ve taraflara Sözleşme'nin 8 (özel hayata saygı hakkı) ve 10. (ifade özgürlüğü) maddeleri kapsamında bazı sorular yöneltmiştir.

E-posta

Copland / Birleşik Krallık

3 Nisan 2007

Başvuran, Devlete bağlı yasal bir kuruluş olan bir ileri eğitim kolejinde, müdürün kişisel asistanı olarak görev yapmıştır. Başvuranın, 1995 yılının sonlarından itibaren müdür yardımcısıyla yakın bir çalışma içerisinde olması gerekmiştir. Müdür yardımcısının isteğiyle, telefon görüşmeleri, e-posta yazışmaları ve internet kullanımı takip edilmiştir.

Birleşik Krallık Hükümetine göre, bu tedbir, başvuranın, okulun imkânlarını kişisel amaçları için aşırı derecede kullanıp kullanmadığını belirlemek amacıyla alınmıştır.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata ve haberleşmeye saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, ilk olarak, iş yerlerinde yapılan telefon görüşmelerinin, öncelikle “özel hayat” ve “haberleşme” kavramları kapsamına girdiğini belirtmiştir. Mantıksal olarak, iş yerinden gönderilen e-postaların ve kişisel internet kullanımının takip edilmesiyle elde edilen bilgilerin de aynı madde kapsamında korunması gerektiğini ifade etmiştir. Bu davada, Mahkeme, başvuranın telefon, e-posta ve internet kullanıma ilişkin kişisel bilgilerinin, kendisinin bilgisi dışında elde edilmesi ve saklanması, özel hayata ve haberleşmeye saygı hakkına yönelik bir müdahale teşkil ettiğine kanaat getirmiştir. Mahkeme, bir çalışanın, iş yerindeki telefon, e-posta veya internet kullanımının izlenmesinin, meşru bir amacın yerine getirilmesi bakımından, belirli durumlarda “demokratik bir toplumda gerekli” olduğunun düşünülüp düşünülemediği hususuyla ilgili olarak herhangi bir karar vermemiştir. Ancak, söz konusu tarihte iç hukukta bu tür bir izlemeyle ilgili herhangi bir yasal düzenleme bulunmaması nedeniyle, müdahalenin “kanuna uygun” olmadığı sonucuna varmıştır.

Muscio / İtalya

13 Kasım 2007 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Bu dava, Katolik ebeveynler derneğinin başkanının e-posta kutusuna cinsel içerikli istenmeyen e-postalar gelmesine ilişkindir. Bilinmeyen kişi veya kişiler hakkında dava açan başvuran, şikâyetiyle ilgili olarak verilen takipsizlik kararına itiraz etmiştir.

Mahkeme, başvuranın **Sözleşme'nin 8. maddesi** (özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı) **kapsamındaki şikâyetinin kabul edilemez** (açıkça dayanaktan yoksun) olduğuna karar vermiştir. Mahkeme, istenmeyen mesajlar almanın özel hayata saygı hakkına müdahale teşkil ettiği kanısına varmakla birlikte, e-posta kullanıcılarının, internete bağlandıklarında, mahremiyetlerinin etkin bir şekilde korunamayacağını ve istenmeyen e-posta alma riskine maruz kalacaklarını belirtmiştir. Bu bağlamda, ulusal merciler ve internet hizmet sağlayıcıları istenmeyen e-postalarla mücadelede nesnel güçlüklerle karşı karşıya olduklarından, başvuranın açtığı davadan sonuç alınmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir. Bu nedenle, Mahkeme, Devletten 8. madde kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirme adına ek çaba göstermesini talep edememiştir.

Benediktsdottir / İzlanda

16 Haziran 2009 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Başvuran, özel e-posta yazışmalarının kanuna aykırı bir şekilde medyada yayınlanmasına karşı yeterli güvence sağlayamayan İzlanda Hükümetinin, Sözleşme'nin 8. maddesi (özel hayata ve yazışmaya saygı hakkı) kapsamında güvence altına alınan haklarını koruyamamasından şikâyetçi olmuştur. Başvuran, söz konusu e-postaların, iflas eden eski işverenin eskiden sahip olduğu ve yönettiği bir sunucudan, kendisinin bilgisi dışında ve izni olmaksızın, kimliği belirsiz üçüncü bir şahıs tarafından ele geçirildiğini ileri sürmüştür. Söz konusu yazışmalar, başvuran ile çok uluslu bir şirketin genel müdürünün eski iş arkadaşı arasındaki e-posta yazışmalarından doğrudan yapılan alıntılar veya farklı sözcüklerle yapılan aktarımları içermektedir. Bahsi geçen yazışmalarda, genel müdürün eski iş arkadaşının, elinde bulunan ve suçlayıcı nitelikte olduğunu iddia ettiği belgelerin polise teslim edilmesi konusunda kendisine yardımcı olabilecek ve söz konusu çok uluslu şirketin yöneticileri hakkında gelecekte açılacak bir davada kendisini temsil edecek uygun bir avukat bulmak istediğinden bahsedilmektedir. Söz konusu tarihte, İzlanda'da, önde gelen kişilerin, ülkede şimdiye kadar yürütülen en geniş çaplı ceza soruşturmaları üzerinde nüfuzlarını kullandıkları yönündeki iddialarla ilgili olarak kamuoyunda devam eden bir tartışma vardır.

Mahkeme, başvurunun **kabul edilemez** (açıkça dayanaktan yoksun) olduğuna karar vermiştir. Mahkeme, İzlanda makamlarının, takdir yetkilerini aştıklarını ve gazetenin ifade özgürlüğü ile başvuranın Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamında güvence altına alınan özel hayata ve yazışmaya saygı hakkı arasında adil bir denge kuramadıklarını gösteren herhangi bir delilin bulunmadığı kanaatine varmıştır.

Helander / Finlandiya

10 Eylül 2013 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Bu dava, bir mahkûmun, avukatı tarafından cezaevinin resmi e-posta adresine gönderilen yasal bir mektubun cezaevi idaresi tarafından kendisine iletilmemesiyle ilgili olarak dile getirdiği bir şikâyete ilişkindir.

Mahkeme, başvuranın avukatına, e-postasının müvekkiline iletmeyeceğinin ve avukat ve müvekkilinin, telefon, mektup veya ziyaretler aracılığıyla her zaman birbirleriyle irtibat kurabileceklerinin derhal bildirilmiş olması nedeniyle başvurunun **kabul edilemez** (açıkça dayanaktan yoksun) olduğuna karar vermiştir. Mahkeme, aynı zamanda, Finlandiya'da yürürlükteki mevzuat uyarınca, e-posta yazışmalarında avukat-müvekkil gizliliğinin güvence altına alınmadığı ve bu nedenle cezaevi idaresinin, elektronik postaları iletmeme konusunda meşru gerekçelerinin bulunduğu kanısına varmıştır.

Sérvulo & Associados – Sociedade de Advogados, RL / Portekiz

3 Eylül 2015

Bk. yukarıda “Elektronik Veriler” başlığı altında.

GPS (Küresel Konumlandırma Sistemi)

Uzun / Almanya

2 Eylül 2010

Aşırı sol bir hareket tarafından düzenlenen bombalı saldırılara karıştığından şüphelenilen başvuran, özellikle, GPS ile takip edilmesinin ve bu şekilde toplanan delillerin hakkında açılan ceza davasında aleyhine kullanılmasının Sözleşme'nin 8. maddesi (özel hayata saygı hakkı) kapsamındaki haklarının ihlaline neden olduğunu ileri sürmüştür.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir. Mahkeme, ceza soruşturmasının son derece ağır suçlara ilişkin olduğunu göz önünde bulundurarak, başvuranın GPS ile takip edilmesinin orantılı bir tedbir olduğuna karar vermiştir.

Derdest Başvuru

Ben Faiza / Fransa (no. 31446/12)

Başvuru, 3 Şubat 2015 tarihinde Fransız Hükümetine tebliğ edilmiştir.

Bu dava, özellikle, uyuşturucu kaçakçılığıyla ilgili bir soruşturma kapsamında başvuranın hareketlerinin takip edilmesi amacıyla aracına GPS takip cihazının yerleştirilmesine ilişkindir. Başvuran, özel hayatına müdahale edildiğinden şikâyetçidir.

Mahkeme, başvuruyu Fransız Hükümetine tebliğ etmiş ve taraflara Sözleşme'nin 8. maddesi (özel hayata saygı hakkı) kapsamında bazı sorular yöneltmiştir.

İnternet

Perrin / Birleşik Krallık

18 Ekim 2005 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Dava, merkezi ABD'de bulunan cinsel içerikli bir internet sitesini işleten, Birleşik Krallık'ta yaşayan bir Fransız vatandaşının, internette ahlaka aykırı yazılar yayınlamak suçundan mahkûm edilerek 30 ay hapis cezasına çarptırılmasına ilişkindir.

Mahkeme, başvuranın **Sözleşme'nin 10. maddesi** (ifade özgürlüğü) kapsamında dile getirdiği şikâyeti **kabul edilemez** (açıkça dayanaktan yoksun) olduğu gerekçesiyle reddetmiştir. Dava konusu ceza hükmünün, ahlakın ve/veya başkalarının haklarının korunması bakımından demokratik bir toplumda gerekli olduğu ve cezanın orantısız olmadığı kanaatine varmıştır.

Paeffgen GmbH / Almanya

18 Eylül 2007 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Dava, elektronik ticaret alanında faaliyet gösteren başvuran firma hakkında, bazı internet alan adlarını almasının ve kullanmasının marka haklarını ve/veya ticaret unvanı haklarını ihlal ettiği iddiasıyla başka şirketler ve gerçek şahıslar tarafından açılan bir davaya ilişkindir.

Mahkeme, başvuran şirketin **Sözleşme’ye Ek 1 No.lu Protokol’ün 1. maddesi** (mülkiyetin korunması) kapsamındaki şikâyetini **kabul edilemez** (açıkça dayanaktan yoksun) bulmuştur. Mahkeme, başvuran şirketin aldığı internet alan adlarının iptaline yönelik mahkeme kararlarının, şirketin malvarlığının korunması ile kamu yararı (şirketin üçüncü tarafların marka haklarını ihlal etmesinin önlenmesi) arasında adil bir denge kurulmasını sağladığına karar vermiştir.

K.U. / Finlandiya (başvuru no. 2872/02)

2 Aralık 2008

Dava, internette bir arkadaşlık sitesinde 12 yaşında bir erkek çocuğu hakkında cinsel içerikli bir ilan yayınlanmasına ilişkindir. Söz konusu tarihte yürürlükte olan Finlandiya mevzuatına³ göre, polis ve mahkemelerin internet hizmet sağlayıcısından ilanı veren kişinin kimliğini açıklamasını talep etme yetkisi bulunmamaktaydı. Hizmet sağlayıcı, özellikle, gizlilik ihlali olacağı gerekçesiyle ilgili kişinin kimliğini açıklamayı reddetmiştir.

Mahkeme, **Sözleşme’nin 8. maddesinin** (özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Söz konusu ilanın yayınlanmasının, 18 yaşından küçük bir çocuğu pedofillerin hedefi haline getirmesi nedeniyle ceza gerektiren bir eylem niteliğinde olduğu kanaatine varmıştır. Mahkemeye göre, yasama organının, internet hizmetlerinin gizliliğinin sağlanması ile kargaşanın veya suçun önlenmesi ve başta çocuklar ve diğer savunmasız bireyler olmak üzere başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması arasında denge kurulmasını sağlayacak bir çerçeve oluşturması gerekirdi.

Times Newspapers Ltd. / Birleşik Krallık (no. 1 ve 2)

10 Mart 2009

The Times gazetesinin sahibi ve yayıncı kuruluşu olan başvuran şirket, Birleşik Krallık kanununda, internetteki hakaret içerikli bir belgeye her erişim sağlandığında, hakaret davası kapsamında yeni bir dava nedeninin doğmasına imkân veren hükmün (“internet yayıncılık kuralı”), ifade özgürlüğü hakkına yönelik haksız ve orantısız bir kısıtlama teşkil ettiğini ileri sürmüştür. Başvuran şirket, Aralık 1999’da gerçek bir şahıs hakkında hakaret içerikli olduğu iddia edilen iki makale yayınlamıştır. Her iki makale de, aynı gün, *The Times* gazetesinde

³ Mahkeme kararını verene kadar, Kitle İletişim Araçlarında İfade Özgürlüğünün Uygulanması Yasası kapsamında yasal bir çerçeve oluşturulmuştur.

basıldığı haliyle gazetenin internet sitesine yüklenmiştir. Bunu müteakiben başvuran şirket hakkında açılan hakaret davasında, internet arşivinde bulunan her iki makalede de, bu yayınların hakaret davasına konu olduğu ve çoğaltılamayacağı veya başvuran şirketin hukuk işleri bölümüne danışılmadan bu yayınlara itimat edilmemesi yönünde bir açıklamaya yer verilmesine hükmedilmiştir.

Mahkeme, kararında, internetin erişilebilirliği ve çok sayıda bilgiyi depolama ve iletme kapasitesi dikkate alındığında, kamunun habere daha fazla erişiminin sağlanmasında ve bilginin genel olarak yayılmasının kolaylaştırılmasında önemli bir rol oynadığının altını çizmiştir. Somut davada, Mahkeme, arşivlerin bizzat gazete tarafından yönetildiği, yerel mahkemelerin makalelerin arşivden bütünüyle kaldırılması yönünde bir karar vermedikleri ve makalenin internette yayınlanan şekli üzerinde uygun bir açıklamaya yer verme gerekliliğinin ifade özgürlüğüne yönelik orantısız bir müdahale teşkil etmediği kanaatine varmıştır. Bu nedenle, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir.

Willem / Fransa

16 Temmuz 2009

Dava, bir belediye başkanının özellikle belediyenin internet sitesini kullanarak İsrail ürünlerini boykot etmesine ilişkindir. Daha sonraki süreçte, belediye başkanı, ayrımcılığı teşvik ettiği gerekçesiyle mahkûm edilmiştir.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir. Fransız mahkemelerinin, başvuranın ifade özgürlüğüne yönelik müdahaleyi haklı kılmak üzere sunduğu gerekçelerin, 10. maddenin amaçları bakımından “yerinde ve yeterli” olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, verilen cezanın nispeten hafif ve ulaşılmak istenen amaçla orantılı olduğu belirtilmiştir.

Renaud / Fransa

25 Şubat 2010

Başvuran, başkanı ve web yöneticisi olduğu derneğin internet sitesinde bir belediye başkanını karaladığı ve aleni biçimde hakaret ettiği gerekçesiyle mahkûm edilmesinden şikâyetçi olmuştur.

Mahkeme, başvuranın mahkûmiyetinin başkalarının itibar ve haklarını koruma yönündeki meşru amaçla orantılı olmadığı kanaatine vararak, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) ihlal edildiğine karar vermiştir.

Pravoye Delo ve Shtekel Yayın Kurulu / Ukrayna

5 Mayıs 2011

Dava, temel olarak, Ukrayna hukukunda gazetecilerin internetten elde ettikleri bilgileri kullanmaları konusunda yeterli güvencelerin bulunmamasına ilişkindir. Özellikle, üst düzey yerel yetkililerin yolsuzluğa karıştıklarının ve bir organize suç çetesinin liderleriyle ilişkileri bulunduğu iddia edildiği bir mektubu internetten indirerek yayımlayan yerel bir gazete ve bu gazetenin yazı işleri müdürü hakkında hakaret davası açılmıştır. Yerel mahkemeler, başvuranların özür yazısı yayımlamalarına ve 15,000 Ukrayna grivnası (yaklaşık 2,394 avro) tazminat ödemelerine hükmetmiş, dava daha sonra dostane çözüm yoluyla çözümlenmiştir.

Mahkeme, yazı işleri müdürü hakkında verilen özür yayınlama kararının kanuna uygun olmadığı ve dolayısıyla **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edildiği** sonucuna varmıştır. Ayrıca, internet üzerinden elde ettikleri bilgileri kullanan gazetecilere yönelik yeterli güvenceler bulunmaması nedeniyle de **10. madde anlamında bir ihlalin söz konusu olduğuna** karar vermiştir. “İnternetin profesyonel medya faaliyetlerindeki rolüne [...] ve genel anlamda ifade özgürlüğünden faydalanılmasının sağlanması bakımından sahip olduğu öneme [...] dikkat çeken Mahkeme, gazetecilerin internet üzerinden elde ettikleri bilgileri herhangi bir ceza korkusu olmaksızın kullanmalarını sağlayacak yeterli yasal çerçevenin mevcut olmamasının, basının son derece büyük bir öneme sahip “kamu bekçiliği” işlevini yerine getirmesine engel teşkil ettiği [...] kanaatine varmıştır” (kararın 64. paragrafı).

Mosley / Birleşik Krallık

10 Mayıs 2011

Dava, *News of the World* gazetesinde ve gazetenin internet sitesinde Max Mosley'in cinsel aktivitelerinin ayrıntılarıyla ilgili haber, resim ve video görüntülerinin yayınlanmasına ilişkindir. Başvuran, yetkili mercilerin, gazeteye, bu içerikleri yayınlamadan önce kendisine haber vermesi konusunda yasal bir yükümlülük yüklememelerinden ve dolayısıyla ihtiyati tedbir kararı aldırılmak için başvuru imkânı bulamamasından şikâyetçi olmuştur.

Mahkeme, özellikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi çerçevesinde medyanın yayınlamayı düşündüğü içerikleri yayınlarda konu edilen şahıslara önceden haber verme zorunluluğunun bulunmadığını kaydederek, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir.

Ahmet Yıldırım / Türkiye

18 Aralık 2012

Bu dava, Atatürk'ün anısına hakaret suçlamasıyla sahibinin ceza davasına konu olduğu bir internet sitesinin yer sağlayıcısı durumundaki Google Sites'a erişimin engellenmesine dair bir mahkeme kararına ilişkindir. Söz konusu karar neticesinde, bu hizmet kapsamındaki tüm sitelere erişim engellenmiştir. Başvuran, kendi sitesi ile hiçbir ilgisi olmayan bir ceza davası kapsamında verilen bu tedbir kararı nedeniyle kendi sitesine erişim sağlayamamasından şikâyetçi olmuştur. Söz konusu tedbir kararının, bilgi ve fikir alma ve yayma özgürlüğünün ihlaline neden olduğunu ileri sürmüştür.

Mahkeme, söz konusu tedbir kararının keyfi sonuçlar doğurduğu ve erişimin engellenmesine ilişkin yargısal denetimin, kötüye kullanımları önleyecek yeterlilikte olmadığı kanaatine vararak, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edildiğine** karar vermiştir.

Ashby Donald ve Diğerleri / Fransa

10 Ocak 2013

Bu dava, başvuranlardan ikisi tarafından yönetilen bir moda şirketinin internet sitesinde, 2003 yılında düzenlenen defilelerde ilgili moda evlerinin izni olmaksızın diğer başvuran tarafından çekilen fotoğrafların yayınlanmasının ardından, moda fotoğrafçılarının telif hakkı ihlali nedeniyle mahkûm edilmelerine ilişkindir.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir. Somut davanın koşullarında ve özellikle de yerel mahkemelere tanınan geniş takdir yetkisi dikkate alındığında, başvuranlara verilen cezaların, şikâyet konusu müdahalenin, “ulaşılacak istenen amaçla orantılı olmadığı” sonucuna varılacak nitelikte ve ağırlıkta olmadığına hükmedilmiştir.

Neij ve Sunde Kolmisoppi / İsveç

19 Şubat 2013 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Bu dava, dünyanın en büyük torrent dosyası paylaşım sitelerinden biri olan “The Pirate Bay” sitesinin kurucu ortaklarından ikisi tarafından dile getirilen şikâyete ilişkindir. Başvuranlar, Telif Hakkı Yasası’na muhalefet suçuna iştirak ettikleri gerekçesiyle mahkûm edilmelerinin, ifade özgürlüklerinin ihlaline neden olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Mahkeme, başvurunun **kabul edilemez** (açıkça dayanaktan yoksun) olduğuna karar vermiştir. İnternette bu tür dosyaların ve hatta telif hakkı ile korunan belgelerin, kar amacıyla dahi olsa paylaşılmasının veya başkalarının paylaşmasına izin verilmesinin, Sözleşme’nin 10. maddesi (ifade özgürlüğü) ile güvence altına alınan “bilgi alma ve yayma” hakkı kapsamına girdiği belirtilmiştir. Ancak, yerel mahkemelerin, başvuranlar hakkında mahkûmiyet kararı verirken, söz konusu çatışan çıkarlar arasında, yani başvuranların bilgi alma ve yayma hakları ile telif hakkını koruma gerekliliği arasında adil bir denge kurdukları kanaatine varılmıştır.

Akdeniz / Türkiye

11 Mart 2014 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Bu dava, telif hakkı yasasına aykırı şekilde müzik yayını yaptıkları gerekçesiyle iki internet sitesine erişimin engellenmesine ilişkindir. Söz konusu internet sitelerinin bir kullanıcısı olarak Mahkemeye başvuru yapan başvuran, özellikle ifade özgürlüğünün ihlal edilmesinden şikâyetçi olmuştur.

Mahkeme, başvuranın Sözleşme’nin 34. maddesi (bireysel başvuru hakkı) anlamında “mağdur” olduğunu ileri süremeyeceği kanaatine vararak, başvurunun **kabul edilemez** (kişi bakımından bağdaşmaz) olduğuna karar vermiştir. Mahkeme, internet kullanıcılarının haklarının son derece önemli olduğunu belirtmekle birlikte, müzik yayını yapan iki internet sitesinin telif hakkı yasasına aykırı şekilde yayın yaptıkları gerekçesiyle engellendiğini kaydetmiştir. Başvuranın, söz konusu sitelerin bir kullanıcısı olarak hizmetlerinden faydalandığını ve müzik dinlemenin sadece bir yolundan yoksun kaldığını ifade etmiştir. Mahkeme, ayrıca, başvuranın, telif hakkı kurallarını ihlal etmeksizin müzik eserlerine erişim sağlayabileceği pek çok yolun bulunduğunu belirtmiştir.

Delfi AS / Estonya

16 Haziran 2015 (Büyük Daire)

Mahkeme, bir internet haber sitesinde okuyucular tarafından yapılan yorumlardan sorumlu tutulma konusuyla ilgili bir şikâyeti ilk kez bu davada incelemiştir. Ticari amaçlı bir internet haber sitesini yöneten başvuran şirket, bir feribot şirketi hakkında internette yayınlanan haber yazılarından birinin altına okuyucular tarafından hakaret içerikli yorum yapılması nedeniyle ulusal mahkemelerce sorumlu tutulması hususunda şikâyette bulunmuştur. Başvuran şirket, feribot şirketinin sahibinin avukatlarının isteği üzerine, hakaret içerikli yorumları, yayımlandığı tarihten altı hafta sonra kaldırmıştır.

Mahkeme, Estonya mahkemelerinin başvuran şirketin sorumlu olduğu yönündeki hükmünün, başvuranın ifade özgürlüğü hakkına yönelik haklı ve orantılı bir kısıtlama teşkil ettiği kanaatine varmış ve **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edilmediğine** hükmetmiştir. Zira söz konusu yorumların aşırı olduğu, başvurana ait olan profesyonel olarak yönetilen ticari amaçlı bir haber sitesinde yayınlanan bir yazıya tepki olarak dile getirildiği ve hakaret içerikli yorumların yayınlanmasının ardından derhal yayından kaldırılması konusunda başvuran tarafından atılan adımların yetersiz olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, 320 avro tutarındaki para cezasının, Estonya'daki en büyük internet haber sitelerinden biri olan başvuran açısından yüksek bir meblağ olmadığı kanaatine varılmıştır.

Cengiz ve Diğerleri / Türkiye

1 Aralık 2015⁴

Bu dava, kullanıcıların video göndermelerine, izlemelerine ve paylaşımlarına imkân sağlayan *Youtube* adlı internet sitesine erişimin engellenmesine ilişkindir. Başvuranlar, özellikle, bilgi ve fikir alma ve yayma haklarının ihlal edildiği hususunda şikâyette bulunmuşlardır.

Mahkeme, özellikle, tümü farklı üniversitelerde akademiysen olarak görev yapan başvuranların, uzun bir süre boyunca *Youtube* sitesine giriş yapamamış oldukları ve somut davanın koşullarında, başvuranların, aktif kullanıcılar olarak, söz konusu engelleme kararının bilgi ve fikir alma ve yayma haklarını etkilediği şeklinde haklı bir iddiada bulunabilecekleri kanaatine varmıştır. Mahkeme, bu bağlamda, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) ihlal edildiğine karar vermiştir. Mahkeme, aynı zamanda, *Youtube* adlı sitenin, özellikle siyasi ve sosyal konularda ilgi çeken bilgilerin yayınlanmasına ve vatandaş gazeteciliğinin ortaya çıkmasına imkân tanıyan tek platform olduğunu gözlemlemiştir.

⁴ İşbu karar, [Sözleşme'nin](#) 44. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir.

Mahkeme, ayrıca, yerel mahkemelerce, internete erişimin, somut davada *Youtube* sitesine erişimin bütünüyle engellenmesine imkân tanıyan herhangi bir kanun hükmü bulunmadığı sonucuna varmıştır.

Bărbulescu / Romanya

12 Ocak 2016⁵

Bu dava, özel bir şirkette çalışan başvuranın, şirketin internetini mesai saatleri içerisinde iç yönetmeliklere aykırı şekilde kişisel amaçları doğrultusunda kullandığı gerekçesiyle işvereni tarafından işinden çıkarılmasına ilişkindir. Başvuran, özellikle, işverenin sözleşmesini feshetme kararının, özel hayatının gizliliği ihlal edilmek suretiyle alınmasından şikâyetçi olmuştur.

Mahkeme, başvuranın Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamında öngörülen özel hayatına ve yazışmasına saygı hakkı ile işverenin menfaatleri arasında yerel mahkemelerce adil bir denge kurulduğu kanaatine vararak, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata ve aile hayatına, konuta ve yazışmaya saygı hakkı) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir. Mahkeme, özellikle, başvuranın özel hayatına ve yazışmasına müdahale edildiğini, ancak, başvuranın görüşmelerinin işvereni tarafından takip edilmesinin, disiplin soruşturması bağlamında orantılı bir tedbir olduğunu belirtmiştir.

Kalda / Estonya

19 Ocak 2016⁶

Bu davada, bir hükümlü, Devlet ve Avrupa Konseyi tarafından yönetilen hukuki bilgi içerikli üç internet sitesine erişim sağlamasına yetkililerce izin verilmemesinden şikâyet etmiştir. Başvuran, özellikle, Estonya kanunu uyarınca söz konusu üç internet sitesine erişimin yasaklanmasının, internet aracılığıyla bilgi alma hakkının ihlaline neden olduğu ve kendisinin de katıldığı yargılama süreciyle ilgili olarak hukuki araştırma yapmasına engel teşkil ettiği hususunda şikâyette bulunmuştur.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, özellikle, Sözleşme'ye Taraf Devletlerin hükümlü ve tutuklulara internete erişim

⁵ İşbu karar, [Sözleşme'nin](#) 44. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir.

⁶ İşbu karar, [Sözleşme'nin](#) 44. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir.

izni vermek zorunda olmadıklarını belirtmiştir. Ancak, Mahkeme, Estonya’da olduğu gibi, Devletlerin hükümlü ve tutuklulara internete erişim izni vermeye istekli olmaları halinde, belirli sitelere erişim izni verilmemesinin gerekçelerini açıklamaları gerektiğini ifade etmiştir. Mahkeme, başvuranın davasına özgü koşullarda, başvuranın söz konusu internet sitelerine erişimine izin verilmemesinde öne sürülen güvenlik ve maliyet gibi gerekçelerin, başvuranın bilgi alma hakkına yönelik müdahaleyi haklı kılmaya yeterli olmadığı kanaatine varmıştır. Mahkeme, özellikle, hükümlü ve tutukluların, sadece bu amaç için ayarlanmış bilgisayarlar aracılığıyla, cezaevi görevlilerinin gözetimi altında interneti kullanmaları konusunda yetkililerce güvenlikle ilgili düzenlemeler yapıldığına ve ilgili maliyetlerin karşılandığına dikkat çekmiştir. Mahkeme, yerel mahkemelerce, söz konusu üç internet sitesinin uluslararası bir kurum ve Devlet tarafından yönetildiği dikkate alınmak suretiyle, ortaya çıkabilecek olası güvenlik riskleri konusunda ayrıntılı bir inceleme yapılmadığını belirtmiştir.

Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete ve Index.hu Zrt / Macaristan

2 Şubat 2016⁷

Bu dava, internet içerik sağlayıcıları öz denetim kurulunun ve bir internet haber portalının, iki emlak sitesinin aldatıcı uygulamalarının eleştirildiği bir görüşün yayınlanmasının ardından, internet sitelerinde paylaşılan kaba ve hakaret içerikli yorumlar konusundaki sorumluluklarına ilişkindir. Başvuranlar, Macaristan mahkemelerinin haklarında verdikleri kararlarla ilgili olarak şikâyette bulunmuşlardır. Söz konusu kararlar, başvuranlara, okuyucular tarafından internet sitelerinde paylaşılan yorumların içeriklerini yumuşatma yükümlülüğü yüklemiştir. Başvuranlar, bu durumun, internette ifade özgürlüğüne aykırı olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Mahkeme, **Sözleşme’nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, özellikle, geleneksel anlamda yorumların yayıncıları olmasalar da, internet haber portallarının, kural olarak, bazı görev ve sorumluluklar üstlendiklerini hatırlatmıştır. Ancak, Mahkeme, Macaristan mahkemelerinin, başvuranların davasında sorumluluk kavramıyla ilgili karar verirken, söz konusu olan çatışan menfaatler arasında, yani başvuranların ifade özgürlüğü hakları ile emlak sitelerinin ticari itibarlarına saygı gösterilmesini isteme hakları arasında uygun bir denge kuramadıkları kanaatine varmıştır. Mahkeme, özellikle, Macaristan mahkemelerinin, yüzeysel bir değerlendirme yaparak, yorumların emlak sitelerinin itibarlarına zarar vermesi nedeniyle kanuna aykırı olduğu sonucuna vardıklarını belirtmiştir.

---

⁷ İşbu karar, [Sözleşme’nin](#) 44. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir.

Dallas / Birleşik Krallık

11 Şubat 2016⁸

Bu dava, başvuranın jüri üyesi olarak baktığı ceza davasıyla bağlantılı olarak internette yaptığı araştırma neticesinde mahkemeye saygısızlıktan dolayı mahkûm edilmesine ilişkindir. Başvuran, mahkemeye saygısızlık suçunun yeterince açık olmadığı hususunda şikâyetle bulunmuştur.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 7. maddesinin** (kanunsuz ceza olmaz) **ihlal edilmediğine** karar vermiştir. Mahkeme, özellikle, başvuranın davasında uygulanan mahkemeye saygısızlıkla ilgili kuralın erişilebilir ve öngörülebilir olduğunu tespit etmiştir. Mahkeme, mahkemelerin kanun yapma işlevlerinin makul sınırlarının bulunduğunu ve başvuranın davasında verilen kararın, en fazla, mahkemeye saygısızlıkla ilgili cezai sorumluluğa ilişkin kuralların, hukuki yorum yapılmak suretiyle kademeli olarak açıklığa kavuşturulması olarak değerlendirilebileceğini belirtmiştir. Mahkeme, kanunda yapılan herhangi bir düzenlemenin, suçun esasına uygun olduğunu ve makul olarak öngörülebileceğini ifade etmiştir.

Derdest Başvurular

Jankovskis / Litvanya (no. 21575/08)

Başvuru, 21 Eylül 2010 tarihinde Litvanya Hükümetine tebliğ edilmiştir.

Bu dava, özellikle, cezaevi yetkililerinin bir hükümlüye internete erişim izni vermemesine ilişkindir.

Mahkeme, başvuruyu Litvanya Hükümetine tebliğ etmiş ve taraflara Sözleşme'nin 10. maddesi (ifade özgürlüğü) kapsamında bazı sorular yöneltmiştir.

Uydu Anteni

Khurshid Mustafa ve Tarzibachi / İsveç

16 Aralık 2008

⁸ İşbu karar, [Sözleşme'nin](#) 44. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir.

Bu dava, üç çocuklu Irak kökenli evli bir çift olan kiracıların kendi ülkelerindeki televizyon programı yayınlarını izlemek için kullandıkları uydu antenini kaldırmayı kabul etmedikleri için, kira sözleşmesinin uzatılmamasına dair verilen bir mahkeme kararına ilişkindir. Ev sahibi, başvurulara, uydu antenini kaldırmayı kabul etmeleri halinde evde yaşamaya devam edebileceklerini belirtmiş, ancak başvurular bu teklifi kabul etmemiş ve taşınmak zorunda kalmışlardır. Başvurular, bilgi alma haklarının ihlal edildiği konusunda şikâyetle bulunmuşlardır.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü – bilgi alma özgürlüğü) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, özellikle, başvuruların ve çocuklarının, uydu anteni sayesinde, Arapça ve Farsça yayın yapan kendi ülke ve bölgelerinin televizyon programlarını izleyebildiklerini belirtmiştir. Mahkeme, siyasi ve sosyal nitelikli haberleri ve neredeyse aynı öneme sahip kültürel yayınları ve eğlence programlarını kapsayan bu bilgilerin, kendi ülkelerinin dili ve kültürüyle olan bağlarını sürdürmek isteyen göçmen bir aile olan başvurular açısından özel önem arz ettiğini ifade etmiştir. Başvuruların, söz konusu tarihte bu tür programları başka bir yolla izleyebilecekleri veya uydu antenini başka bir yere yerleştirebilecekleri şeklinde bir iddiada bulunulmamıştır. Mahkeme, yabancı gazeteler ve radyo programları yoluyla alınan haberlerin, televizyon yayınları yoluyla elde edilen bilgilerle hiçbir şekilde eş tutulamayacağını belirtmiştir. Ev sahibinin güvenlikle ilgili endişeleri yerel mahkemeler tarafından incelenmiş ve gerçekleştirilen kurulumun güvenlik açısından gerçek anlamda herhangi bir tehdit arz etmediği sonucuna varılmıştır. Ayrıca, Mahkeme, başvuruların üç çocuğuyla birlikte evlerinden çıkarılmalarının, ulaşılmak istenen amaçla orantılı olmadığına karar vermiştir.

Cep Telefonu Görüşmelerini Takip Sistemi

Roman Zakharov / Rusya

4 Aralık 2015

Bu dava, Rusya'da cep telefonu görüşmelerinin gizlice dinlenmesini öngören hukuk sistemine ilişkindir. Bir yayınevini yazı işleri müdürü olan başvuran, özellikle, Rusya'daki mobil şebeke operatörlerinin, kanun uyarınca, kolluk makamları tarafından operasyon ve arama faaliyetleri yürütülmesine imkân veren teçhizatlar kurmaları gerektiği ve bu durumun, Rus hukukunda yeterli güvence sağlanmaksızın, tüm telefon görüşmelerinin sınırsız bir şekilde dinlenmesine imkân tanıdığı hususlarında şikâyetçi olmuştur.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata ve yazışmaya saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, Rus hukukunda iletişimin dinlenmesine ilişkin hükümlerde, keyfilğe ve suistimal riskine karşı yeterli ve etkin güvence sağlanmadığı kanaatine varmıştır. Mahkeme, söz konusu riskin, gizli takip sistemlerinde doğal olarak mevcut olduğunu ve bu riskin, özellikle de, Rusya'da olduğu gibi, gizli servislerin ve polisin, teknik yollarla, tüm cep telefonu görüşmelerine doğrudan erişim imkânının bulunduğu sistemlerde yüksek olduğunu belirtmiştir. Mahkeme, özellikle, yasal çerçevede şu konularda bazı eksiklikler tespit etmiştir: Rusya'daki kamu makamlarının gizli takip tedbirlerine hangi koşullarda başvurmaya yetkili oldukları; söz konusu tedbirlerin süresi ve özellikle hangi koşullarda bu tedbirlere son verilmesi gerektiği; dinleme tedbirine izin verilmesinde ve ayrıca dinlenen verilerin saklanması ve imha edilmesinde izlenecek usuller ve dinleme işleminin denetlenmesi. Mahkeme, aynı zamanda, iletişimin dinlenmesi tedbirine itiraz etmek üzere başvurulabilecek hukuk yollarının sadece bu konuda delil sunabilen kişilere açık olmasının ve ayrıca herhangi bir bildirim sisteminin veya dinleme işlemine ilişkin bilgilere erişim imkânının bulunmaması sebebiyle bu tür bir delile ulaşmanın mümkün olmamasının, söz konusu hukuk yollarının etkinliğine zarar verdiğini belirtmiştir.

Gizli Kamera Kullanımı

Haldimann ve Diğerleri / İsviçre

24 Şubat 2015

Somut dava, sigortacıların yanıltıcı tavsiyelerde bulduklarını ortaya çıkarmak amacıyla yayınlanan bir televizyon belgeseli kapsamında, özel bir sigorta şirketinde çalışan bir sigortacının yaptığı bir görüşmeyi gizli kamerayla kaydeden ve yayınlayan dört gazetecinin, bu gerekçeyle mahkûm edilmelerine ilişkindir.

Mahkeme, gazetecilerin kamu menfaatini ilgilendiren bir konu hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla gizli kamera kullanmalarına ilişkin bir başvuruyu ilk kez incelemiştir. Bu davada, kameraya kaydedilen kişi, şahsi sıfatıyla değil, belirli bir meslek grubunun temsilcisi olarak hedef alınmıştır. Mahkeme, söz konusu görüşmeyle ilgili görüşlerini dile getirmeyi reddeden sigortacının özel hayatına yapılan müdahalenin, sigorta aracılığı alanındaki yanlış uygulamalar hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesinde söz konusu olan kamu menfaatinden daha ağır basacak kadar ağır nitelik taşımadığı kanaatine varmış ve başvuranların davasında **Sözleşme'nin 10. maddesinin** (ifade özgürlüğü) **ihlal**

edildiğine hükmetmiştir. Mahkeme, ayrıca, başvuruların, gizli kamerayı sınırlı şekilde kullanmış olmalarını örnek göstererek, İsviçre kanununda tanımlandığı şekilde gazetecilik mesleğinin ahlak ilkelerine uygun davranmayı istedikleri konusunda doğru söylediklerinin varsayılması gerektiğini belirtmiştir.

Bremner / Türkiye

13 Ekim 2015

Bu dava, başvuranın Hıristiyanlık inancını anlatırken görüntülediği ve Türkiye’de gerçekleştirilen gizli faaliyetlere katılan “yabancı bir din tüccarı” olarak tanıtıldığı bir televizyon belgeselinin yayınlanmasına ilişkindir. Başvuran, belgeselin yayınlanmasının ve adli makamlara başvurarak dile getirdiği tazminat talebinin reddedilmesinin, özel hayatına saygı hakkının ihlaline neden olduğunu ileri sürmüştür.

Mahkeme, **Sözleşme’nin 8. maddesinin** (özel hayata saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, özellikle, başvuranın görüntüsünün sansürlenmeden yayınlanmasının, dinini yayma konusundaki kamu menfaatinin derecesine bakılmaksızın, toplum açısından kamuyu ilgilendiren herhangi bir tartışmaya katkı sağladığının düşünülmemeyeceği kanaatine varmıştır. Mahkeme, kullanılan yöntemle ilgili olarak, özel hayata müdahale teşkil eden ve zarar veren bir yöntemin, kural olarak, sınırlı bir şekilde kullanılması gerektiğini belirtmiştir. Mahkeme, bazı davalarda, başka bir yolla bilgi elde etmenin zor olduğu hallerde gizli kameraların kullanılmasının gazeteciler açısından gereklilik arz ettiğinin de farkında olduğunu ifade etmiştir. Ancak, Mahkeme, söz konusu cihazların, etik ilkelere uygun olarak ve sınırlı şekilde kullanılması gerektiğini belirtmiştir.

Kamerayla İzleme

Peck / Birleşik Krallık

28 Ocak 2003

Bu davada, depresyonda olan başvuran, bir sokağa yerleştirilen kapalı devre kameranın (CCTV) kaydettiği ve içinde kendisinin elinde bir mutfak bıçağıyla tek başına yürüdüğü görüntülerin de bulunduğu görüntülerin (başvuran daha sonra bileğini keserek intihar teşebbüsünde bulunmuştur, ancak bu durum kamera görüntülerinde yer almamaktadır) medyaya verilmesinden ve bunun sonucunda söz konusu görüntülerin geniş çaplı olarak

yayınlanmasından şikâyetçi olmuştur. Başvuran, ayrıca, bu anlamda başvurabileceği etkin bir iç hukuk yolunun bulunmamasından şikâyet etmiştir.

Mahkeme, görüntülerin belediye meclisi tarafından medyaya verildiği sırada yeterli güvencelerin sağlanmadığından bahisle başvuranın özel hayatına orantısız ve haksız bir müdahalede bulunulduğuna ve dolayısıyla **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı) **ihlal edildiğine** hükmetmiştir. Mahkeme, ayrıca, söz konusu tarihte, güvenin kötüye kullanılması hususuyla ilgili olarak başvurulabilecek etkin bir iç hukuk yolu bulunmadığı gerekçesiyle, **Sözleşme'nin 8. maddesiyle bağlantılı olarak 13. maddesinin de** (etkili başvuru hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir.

Perry / Birleşik Krallık

11 Ocak 2005

Başvuran, taksi sürücülerinin maruz kaldığı bir dizi silahlı soygunla bağlantılı olarak yakalanmış ve daha sonra gerçekleştirilecek teşhis işlemine katılmak üzere serbest bırakılmıştır. Polis, söz konusu teşhis işlemine ve daha sonraki teşhis işlemlerine katılmayan başvuranı gizlice kameraya alma izni istemiştir. Başvuran, polisin kendisini teşhis amacıyla gizlice kameraya almasından ve söz konusu video kayıtlarının hakkındaki yargılamalarda kullanılmasından şikâyetçi olmuştur.

Mahkeme, **Sözleşme'nin 8. maddesinin** (özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı) **ihlal edildiğine** karar vermiştir. Başvuranın, kamera yoluyla teşhis işlemi sırasında ve muhtemelen duruşma sırasında yapacağı savunması aleyhine delil olarak kullanılmak üzere, emniyette görüntülerinin kaydedileceğine dair herhangi bir beklentisinin bulunduğu ilişkin bir delilin mevcut olmadığı belirtilmiştir. Polisin uyguladığı bu yöntem, bu tür kameraların normal kullanım amacının ötesine geçerek, başvuranın özel ve aile hayatına saygı gösterilmesi hakkına yönelik bir müdahale teşkil etmiştir. Söz konusu müdahalenin kanuna uygun olmadığına karar verilmiş, zira polisin ilgili kanunda belirtilen usullere uygun hareket etmediği belirtilmiştir. Mahkeme tarafından belirtildiği üzere, polis, kamera kaydı konusunda başvuranın rızasını almamış veya kendisine haber vermemiştir ve bu husustaki haklarıyla ilgili olarak kendisini bilgilendirmemiştir.

Köpke / Almanya

5 Ekim 2010 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Bir süpermarkette kasiyer olarak çalışan başvuran, işveren tarafından özel bir dedektiflik ajansının yardımıyla gizlice kameraya alınmasının ardından, hırsızlık yaptığı gerekçesiyle, önceden haber verilmeden işten çıkarılmıştır. Başvuran, işten çıkarılmasıyla ilgili olarak iş mahkemelerinde açtığı davadan sonuç alamamıştır. Anayasa Mahkemesine yaptığı başvuru da reddedilmiştir.

Mahkeme, başvuranın Sözleşme'nin 8. maddesi (özel hayata saygı hakkı) kapsamında dile getirdiği şikâyeti, **kabul edilemez** (açıkça dayanaktan yoksun) olduğu gerekçesiyle reddetmiştir. Mahkeme, yetkili makamların, çalışanın özel hayatına saygı gösterilmesi hakkı, işverenin mülkiyet haklarının korunması konusundaki menfaatleri ile adaletin gerektiği şekilde tesis edilmesindeki kamu menfaati arasında adil bir denge kurdukları sonucuna varmıştır. Ancak, Mahkeme, yeni ve daha gelişmiş teknolojilerin ortaya çıkmasıyla birlikte özel hayata yönelik müdahalelerin boyutunun değişeceği göz önünde tutulduğunda, söz konusu çatışan çıkarların ağırlıklarının gelecekte değişebileceğini kaydetmiştir.

Riina / İtalya

11 Mart 2014 (kabul edilebilirlik hakkında karar)

Mafyayla bağlantılı komplo ve birden fazla suikast düzenlemek gibi son derece ağır suçlardan müebbet hapis cezasına mahkûm edilen başvuran, hücrelerinde ve hatta tuvaletlerde sürekli olarak kamerayla izlenmesinden şikâyetçi olmuştur. Başvuran, bu tür tedbirlerle ilgili olarak başvurulabilecek iç hukuk yollarının etkin olmadığını ileri sürmüştür.

Mahkeme, başvuranın, kamerayla izleme tedbirinin uygulanmasına karşı itirazda bulunabileceği iç hukuk yollarını tüketmediği kanaatine vararak, Sözleşme'nin 3 (insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele yasağı) ve 8. (özel ve aile hayatına saygı hakkı) maddeleri uyarınca başvurunun **kabul edilemez** olduğuna karar vermiştir.

Derdest Başvurular

Antović ve Mirković / Karadağ (no. 70838/13)

Başvuru, 3 Aralık 2014 tarihinde Karadağ Hükümetine tebliğ edilmiştir

Bu dava, üniversitedeki sınıfların kamerayla izlenmesine ilişkindir. Üniversitede profesör olarak görev yapan iki başvuran, bu durumun ulusal veri koruma kanununun ihlaline neden olduğunu ileri sürmektedir.

Mahkeme, başvuruyu Karadağ Hükümetine tebliğ etmiş ve taraflara Sözleşme'nin 8 (özel ve aile hayatına saygı hakkı) ve 35. (kabul edilebilirlik kriterleri) maddeleri kapsamında bazı sorular yöneltmiştir.

López Ribalda / İspanya (no. 1874/13) ve Gancedo Giménez ve Diğerleri / İspanya (no. 8567/13)

Başvurular, 17 Şubat 2015 tarihinde İspanya Hükümetine tebliğ edilmiştir

Bu dava, iş yerinde kamera ile izleme yapılması ve kaydedilen görüntülerin ulusal mahkemelerde delil olarak kullanılmasına ilişkindir.

Mahkeme, başvuruyu İspanya Hükümetine tebliğ etmiş ve taraflara Sözleşme'nin 6 (adil yargılanma hakkı) ve 8. (özel ve aile hayatına saygı hakkı) maddeleri kapsamında bazı sorular yöneltmiştir.